

ergo i vtroq; casu. s. accusatiuo et ablatiue
sumptū d se solo non iporat additōez: nisi
addat ei sūbū vlt pūcipiū futuri tps. vt vō
turus vlt itur? Tūc enī ex adiuncto qd pū
net euētū. additōez significabit. s. nō ex suo
pūlo significato q tū significat terminum
a quo vlt ad quē.

Supficiales edes sunt q in solo cōducto vlt
empto sunt posite. qz pūpūtas seu pūpū
tas ciuili z naturali iure el? ē cul? ē solū. vt
ff. de supficie. l. ij. Vlt edificia sup soli facie
facta. puta qz dñs solt ex locatione cōcessit
sup solū suū edificia fieri.

Supfide. de supficie in rē actio. Requē. s. d
Actiōibz.

Suppellex ē domesticū pūssimilitas instrū
in q pūnent mēse: cyphi: scephalia: subtel
lia: cultra: ipyria: vasa: ozaria: aquaria: pel
ues: aqnaria: traba: vasa: estuaria: vulga
ria. l. ad certū officiū attributa z cetera instrū
mēta dom? vt scribit pōponi? Dicit autē
suppellex vt Labeo ait. qz bi q in legatiōe
mūtebant secū suppellectiles deportabant
vt i. l. Labeo. ff. d suppel. leg. Que autē cōp
hēdant sup vocabulo suppellectilis deter
minat Bal. in. l. in legat. C. de leg.

Supplicarij dicit q ob aliqd delictū enor
me i publicū deuoluunt erariū. q deuolu
tio d: bonoz publicatio.

Supplicatio ē petitio venie pōris erroris
Vel ē qdā benignitatis ipi? supioris iplo
ratio. Et ponūt tres dīe iter supplicatōez
z appellatōez. vt i glo. iij. c. ex lris. de i in
reg. resti. Et sumit supplicatio stricte p ea q
porrigit aduersus sniaz q petiū reuocari qz
uis als capiat large p qlibet pū porrecti
one. Et ponit Butr. qrtā dīaz. qz nō licet
tertio appellare. s. bñ licet tertio supplicare
quā dīaz Jo. an. quē seqt Bar. reprobat.
dicēs Butr. errasse. qz si itelligit q post du
as supplicationes tertia admittit. Tūc ē
casū. l. si aduersus. C. d p. ipe. offe. Si scō
itelligit p? duas sniaz latas i cā appellatio
nis liceat postea loco tertie snie facere sup
plicationez. Itē falsū ē. qz qñ nō licet tertia
vice appellare. nec licebit supplicare. Alia
dīa licet i appellatōe a snia diffinitua. se
cus tñ i iterlocutoria non sit necesse expmī
causā aliquā tñ i supplicatōe necessario ap
ponit cā saltē colorata. als supior nō dīz ad
mittere supplicatōez. Itē differūt. qz solus

pūnceps supior dcedere habet supplicati
onē. s. appellatio etiā fit ab inferiori.

Surreptio ē repētina z festina alicui? falsi
tis suggestio. Et dīz a sub z repo. de h no. i
c. sup lris. de rescriptis.

Suspensio excomunicatio z exiliū differūt.
qz pū suspēsus sine pctō cōicare alijs hoibz
et alijs sibi. See? i excomunicatōe z exilio. q tñ
differūt iter se. qz excomunicat? pōt manere i ci
uitate. l. pūet hoim cōsone. s. in exiliū mī
sus expellit rā a ciuitate qz a cōsone hoim
vt suspēsus celebrās ppetuo depōit dīz. c.
vt clericoz. d. vi. z ho. cle. z. c. Clerici. z lato
res. de cle. exco. mī.

Suspēsus dīz id qd excedit domos vlt vltra
eas extēdit. Qd si ceciderit z alicui nocue
rit vlt dānū intulerit i via publica eunti tene
bit dñs dom? illi? de q dānuz illatum ē. vt
ff. de his q deie. vlt effu. p totū.

Suspect? dīz q nō ex fide admittat. vt insti.
de suspes. tu. s. suspectus.

Suus q dicat. Cū dīz qz pūeq inturiā suoz
Vide i. c. d cetero. d testa. z i. l. si femia. l.
ad turpill. Flā dīz ille q etiā admittit ad suc
cessionē ab itestato siue iure agnatōis siue
cognatōis. d q etiā in. l. negāda. C. q accu.
nō pos. canonizata. l. ij. q. vj. c. negāda. Bal.
et moderni dicunt illū esse suuz p quo pōt
qz agere siue mādato cū sola cautōe dera
to. vt sunt oēs agnati. cognati. filij. liberti.
patroni zc. Cōtra qz nō pōt qz cōpelli te
stificari in cā criminali. vt no. in ca. de cetero
pall. Itē alit capis cū qz dīz eē su? l. siue mē
tis. vlt apud se. vt i. l. fulcni. s. adeo aut la
titatio. ff. q. ex cau. in poss. Et ē ibi pulcher
mod? loquēdi q furiosus. ebrī? dormiens
pupillus zc. dīz nō esse suus nec patit vēdi
tionē als vēdicatōez. de q ibi. Nam nō se
occultat q su? nō ē. vt in. s. adeo. pall. Itē
suuz ē sūbū ambiguū. Jōo dicēs suū non
esse adijcere debet. neqz sibi cōmune. ff. de
sūbo. sig. l. pupill? in fi. zc. et sic qd cōmune
ē meum dicit pōt. vt. l. serus electōez. s. adeo
ff. de lega. j.

De Tabellarij siue

tabellio Est publica psona sacro
astricta i ciuitate vt rōnes z acta
in formaz publicam redigat a pūncipe ad

Supplicatio
suppell. exco.
et p dñe dīz Appell.

Quid quanta dīz

et dīz

hoc offm deputatus et confirmatus. Vel sic, e-
 psona publica hñs offm scribēdi infra su-
 per scabz vel alijs rebz ad faciēdū fidē sup-
 eisde. et tabellionat⁹ offm p bñficij subtra-
 ctione appellatōe postposita iterdicti d3 cle-
 ricis i sacri ordinibz pstitut⁹. c. sic. T. ne cie.
 v. l. mo. Et dat ibi glo. rōnem. qz gen⁹ nego-
 ciatiois ē. Et finalit tenet glo. qz i cā ecclia-
 stica v. l. spūali p̄t exercere offm. vt. c. qm. de
 pba. et. xxvij. q. ij. multoz. Itē tabellio d3
 ēē req̄sit⁹ et rogat⁹. vt in Spe. d. instru. edī.
 §. ij. §. S3 pone. et. §. iij. in pma colūna. vt
 est glo. in p̄bo Req̄sitis. In cle. romana. d.
 inreitur. Itē tabellio cōpellit p̄ficere instru-
 mēta si roget. S3 pone mādato supioris
 nō vult p̄ficere qd erit. Rñdet qz puat offi-
 cio tabellionat⁹. fm Bal. i. l. puidēdū. C. d.
 postul. Et est rō. qz ē fuus publicus. hñ
 limitat nisi vna cū officio notariat⁹ habeat
 aliud officiū annexū. et illd p qnquēniū ex-
 eruerit. Tūc enī iust⁹ rogari nō pōt. La-
 sus ē vñt⁹ et singular⁹ vt ibi nō. Angel⁹ in
 l. j. C. de tabul. li. x. S3 qrit vtrū tabellio
 qñcūqz vult possit renūciare officio tabel-
 lionat⁹. Rñdet qz nō. Rō: qz nemo p̄t renū-
 ciare suo officio nisi i man⁹ supioris pcedē-
 tis. l. legat⁹. ff. de offi. p̄si. c. admonet. de re-
 nū. et. c. qd i dubijs. et. l. Bal. ad h̄ inducit
 l. filijs. ff. de fur. Itē qrit an tabellioni cui
 tpe rogatus fuit solutū de mercede p̄fectio-
 nis instrū debeat iterū solutū qñ ps velit ha-
 bere copiam instrū. Rñdetur qz sic. Glo. est
 no. i. l. fi. §. exemplaria. C. de p̄n. agen. in re.
 lib. xij. Qd ē menti tenendum fm Ludo. de
 Roma. qz quotidianū. Cetera q̄s plura vt-
 de. s. de J. et A. Et q̄t p̄sonis equaleat ta-
 bellio in fide scriptis adhibēda ē glo. i ver-
 bo. Duos viros. In. c. qm p̄ falsum. de p-
 ba. Et nota l3 sacerdos nō debeat exerce-
 re officiū tabellionatus. c. Sic te. p̄all. tñ
 si p̄ficet valet. fm Bar. in. l. vñuersis. L. d.
 edē. S3 pone. Sacerdos scribit legatum
 sue ecclie vt tabellio. an talis scriptura vale-
 at et p̄bet. Rñdetur qz sic. c. cū iter nos. De
 re iudi. Ubi determinat Jo. an. Et p̄bat. qz
 potest esse testis. c. Raynūcius. d. testī. Nō
 ob. qz pater nō pōt p̄ficere instrū p filio.
 vt ē glo. singular⁹ in. l. impuberis. §. j. ff. de
 fal. qz nō ē eadē ratio in patre et sacerdote.
 Itē punit tabellio q̄ accepit aliquid etiā a
 sponte soluēte vltra p̄p̄sū salariū. fm Bal.

in aut. Sed hodie. L. de epl. et cler. Item
 scribēs falsum instrumentū imunitatis de-
 bet puniri pena ignis. Casus ē in. l. j. L. de
 mu. p̄ces. lib. x. Et describēs illicitū instrū
 p̄dit manū. campales. §. scriba. de phibit.
 alle. p̄ Fredericū. Itē scribēs instrū vsura-
 riū ē pluris. et nō potest ampli⁹ conficere. et
 potest p̄nunciari infamis. fm Hosti. in su.
 de vsur. in fi. §. fi. §. qd de notario. et Archi-
 dia. de hoc. xxxvij. d. l. c. Sicut.
 Tabularij etiā fm Accur. sunt qui faciēdis
 publicis instris publice p̄sunt in singulis
 ciuitatibz. Req̄re. s. Scribe. et. xxxvj. q. ij.
 §. potest. ad fi. et. C. de tabu. li. x.
 Tabernarius dicitur q̄ tabernam exercet. vñus
 vendens.
 Tabule testamētī inde vocate sūt. qz añ car-
 tarū vsu in tabulis tam testamēta q̄s eplē
 scribebant. Quaz portitores tabularij vo-
 cabant fm Isido. li. v. Et tabule testamētī
 p̄p̄e sunt testm editū in sc̄ptis signatū et p̄-
 fectum. S3 abusive etiā illa testamēta vel
 tabulas appellamus q̄ falsa sūt et illicita.
 fm Azo. in sum. C. de tabu. exbi.
 Tacurnitas est qñqz habenda pro confes-
 sione. Etiam qñqz tacitum habetur pro ex-
 pressio. ff. si cer. pe. l. cum qd. et. c. gratum. de
 offi. deleg.
 Tacere hoc p̄bum de se nec significat cōsen-
 sum nec dissensum. s3 tenet mediū. Vñ nō.
 qz est dare cōsensum: dissensum. et mediū
 qd nō ē cōsensum: nec dissensus: vel aliter.
 Nā habem⁹ velle et nolle. et mediū. qd nō
 est velle. nec nolle. Nam velle est p̄sentire.
 Nolle ē dissentire siue resistere p̄ motū ani-
 mi. Vñ in vtrisqz sc3 velle et nolle ē motus
 animi ad h̄ qz vult v. l. nō vult. l. resistit. S3
 nō velle siue non nolle est cū nullus est mo-
 tus animi ad vñū vel ad aliud. p̄ vel §. Fa-
 cit. l. j. in. §. sc̄ctiā. ff. de tributa. act. Ubi di-
 cit Vulpia. Sc̄ctiā h̄ eā accipimus q̄ ha-
 bet volūtatem. Sed vt ego puto. nō volū-
 tatem s3 patientiā. Nō enī velle debet dñs
 s3 non nolle. Si enī sc̄erit. et non p̄stet. et
 nō p̄tradicit tenet tributaria actione. Si
 p̄o dissentit. non tenet illa actione. tenetur
 aut si p̄sentit. etiā si nō p̄sentit. si tñ non dis-
 sentit. vt ibi d3. Sequit⁹ ergo qz tacere de se
 nec cōsensū nec dissensum significat. Qñqz
 aut sic. qñ significat aliū de sumpro quis p̄
 abili medio p̄cludit tacētē p̄sentire v. l. di-

sentire. Verbi grā Facta locatōe p̄dij rusti
ci vsq; ad annū. Finito āno tacēte locatore
p̄ductor remanet in fundo. p̄cludit rē recō
duxisse p̄ alto āno. z si p̄ma locatio erat ad
mai⁹ ips. puta q̄nquēniū. scōda videt fa
cta t̄m p̄ illo āno. In p̄dijis etiam vrbānis
videt facta noua locatio. s; alit̄ q̄ i rusticis
q; t̄m p̄ tpe q̄ ibi habitat. nisi p̄ma locatio
esset facta in sc̄ptis. q; tūc scōda nō videt fie
ri. eo q; nulla sc̄ptura iteruenit q̄ videt req̄
ri sic in p̄ma. l. Itē q̄rit. s. ff. de loca. z cō
duc. Patz ḡ ex h̄ q; tacēs habet p̄ sentitēte
Rō sumit ex sc̄ia z patiētia inhabitacionis
S; ibi facta locatōe ad annū. si in fine an
ni locator efficit furiosus. z eo exiēte furio
so āno finito cōductor remanet. Dic̄ tex. q;
cōductio nō renouat. z sic tacere nō signifi
cat p̄sensū. l. cū ad certa. ff. loca. q; nō p̄t cō
cludi in furioso p̄sensū. Certū ē enī q; nō
h; p̄sensū saltem validū ad disponēdū mī
nus ex patiētia sua p̄cludit. Et l; ex pte cō
ductoris remanētis bñ p̄cludat consensus
nō t̄n sufficē ad p̄ctū nisi p̄currēte p̄sensu p
oris locatoris. q; nō p̄currit p̄t fauorē. Itē
p̄t p̄ dote dotalicio noīe filie p̄t agere si fi
lia nō dissentit. Et si filia ē furiosa p̄t ag
re. q; tūc nō dissentit. l; etiā nō p̄sentiat. l. iij.
s. voluntate. ff. sol. ma. Nec ob. tex. ibi dicet
q; credit p̄sentire. q; d; itelligit q; verisile ē
q; p̄sentiret si furiosa nō ē. Vel cēset p̄sen
tire q; ad effectū. q; q; ad materiāz illius. s.
tūc ē effect⁹ filiā nō dissentire. z eā consenti
re. cū vtroq; casu p̄t agere possit. l; q; ad rei
veritatē nō p̄sentiat nec dissentiat. Itē res
aīo furadi surripit tacet. z pone absentis
tacere. nō significat p̄sensū nec dissensū. q;
nihil mouet animū ad p̄sensū v̄l dissensū.
z tū h̄ nō impedit furtū cōmitti. l; furtum
dicat p̄tractio rei aliene dño iūto. S; sub
audi. v̄l nō volēti. Patet q; furioso dño fie
ri p̄t furtū. l; vere inuit⁹ nō sit. s; vere non
volēs ē. Nec ob. s. vetare. in. l. q; phas. ff. d
fur. Vbi d; Vetare d; q; nō p̄sentit. v̄l. s. d
filiā furiosa. q; vetare videt q; ad effectum.
Vl d; q; reuera dissentit dissensu generali
q; q̄libet vult res suas retinere. z nō surripit
z dissentit sibi eas auferri. z iste dissensus q;
semel fuit i aīo sp̄ videt pseuerare. Et ḡ ab
sens. dormiēs. ignorās. furiosus. dissentire
videt dissensu generali. z veniēte casu p̄ticu
lari habet p̄ p̄ticulārter dissentitēte. Et sic

in furto necessario nō req̄rit volūtas v̄l dis
sensus. s; sufficit nō p̄sensū. v̄t patz i semp
furioso z i infante q; nūq; habuerūt motū
animi in dissensū. Itē si frater v̄n⁹ rē cōmu
nem cū alio fratre suo ip̄o p̄nte z tacēte do
nat vxori sue. s. donat. alter frater tacēs v̄l
det p̄sentire. Et sic valet donatio p̄ pte illi
us tacētis z nō p̄ pte donātis. q; inter virū
z vxorē est. v̄t in. l. si fuus cōis. ff. de do. in
v̄l. z vxor. Itē si sciēte creditore z tacēte debi
tor vendit pign⁹. nō idō videt creditor p̄
gnus remittere. l. sic. s. non videt. ff. q. mo.
p̄g. vel hypoth. sol. q; ex illo actu nō p̄t i
ferri consensus creditoris i iure pignoris.
nec ex illo actu ius creditoris ledit. Idez si
vēdis fundū i q; habeo ius fuitur⁹ paritas
Tacite intellectū diuersimode ca (teronīs
p̄t in iure. s; p̄ modū dispositōis. p̄ditōis.
vel alit̄. put ex diuersificatōe significati vel
cā p̄cludit. Verbi grā. In p̄ctu societatis fa
cta cōuētōe q̄v̄n⁹ sociorū hēat duas ptes
lucrī. itelligit etiāz tacite q; hēat duas ptes
dāni. Et h̄ tacite intellectū capit p̄ modū di
positōis seu cōuētōis. v̄t i. s. illd. In iud
locte. Et sumit significatū ex eq̄li mente pa
ciscētū i tacito z exp̄sso. Itē ibi p̄cedendo
aq̄haustū itelligit cōcedi iter ad illū. Et h̄
tacite intellectū sumit etiā p̄ modū dispositi
onis s; nō p̄ncipaliter s; accessorie seu cōse
cutine. v̄t i. l. iij. ff. d. ser. rust. p. Rō. q; i itine
re nlla ē vtilitas nisi in q̄tuz deseruit ad aq̄
haustum. Itē ibi. Promitto partū filie. v̄l
fructū fundi itelligit si nascant. l. iterdū. ff.
de p. obl. q; nisi nascant nihil ē in legato vel
p̄uētiōe z sic vtilis esse nō p̄t. Itē ibi. de
bitū sub p̄ditōe acceptū ferē simplr itelligi
tur tacite si cōditio debiti extiterit q; ad effe
ctū acceptilationis nō q; ad dispositōez. v̄t
l. sub p̄ditione. ff. de accepti. Itē ibi. p̄mit
to tibi decē itelligit si petieris nō p̄ modū
p̄ditōis s; p̄ modū ammonitiōis z iterpel
latōis v̄t añ nō sim i mora postea sic. l. si cū
petieris. ff. de p. obl. Iuncta. l. mora. ff. de vsu.
Rō. q; debitor nō ē i mora retinēdo debi
tū volēte creditore. s; eo iūto q̄n sit iterpel
lato. Itē ibi p̄ionus opas stipulat a liber
to simplr itelligit cū fuerint iudicte. q; adle
ctio req̄rit in op̄is sic in alia stipulatione i
telligit cū petieris. Et ē ratio. q; patronus
stipulat opas ad vtilitatē suā.
Tacite inesse multipl̄r cōtingit. Verbi grā.

Cōuentio cū depositario ppe amissionez rel
deposite nō agā ī ipm In ista puetōe tacite
re iest vl' p'inet remissio, qz si p doli p'didit
agere nō possuz depositū S3 pono, Facto
puetōez q nō agā de dolo dic'tex, q nō va
let puetō, z sic valet tacita remissio z exp'ssa
nō, l. si vn' . §. illd. ff. d. pac. z sic exp'ssio eoz
q tacite insūt nihil ibi opat. Rō: qz exp'ssuz
aliter significat, qz ī pmo casu significat re
missio doli nō simplr, s3 put p'inet in obli
gatōe siue actōe depositi. Jō p dolo nō p't
agi actōe depositi, s3 alia actōe, s. rei vēdica
tōe, qz dolo desijt possidere vl' actōe d' do
lo. S3 in scdo casu doli simplr remittit Et
sic si puetō teneret nō possit p dolo agi ali
q actōe, z sic remaneret ipunita. Jō nō re
manet puetō, qz daret occasio delinquēdi
vt. l. pueire. ff. d. pac. do. Jtē ibi, pcedo rē p
cario simplr tacite itelligit q durat donec
voluero siue reuocauero. l. j. de p'ca. ff. etia3
morte mea nō finit. l. iij. ff. loca. qz ī p'cario
simplr p'cesso itelligit volūtas, s. q p volū
tatē p'ria siue reuocatōez nō p'seueret, z q p
seueret donec reuocet. s3 morte nō reuocat.
Igit p'seuerat. S3 qn pcedit q'diu pcedēs
voluerit, tūc significat q durat q'diu volū
tas adest S3 morte q's desinit velle Jō tūc
finit p'cariū. Jtē ibi, Jndex p'denat quē pe
na capis siue deportatōis ad quā tacite seq
tur p'ca ademptōis bonoz. Pone, p'denat
appellat p'dere appellatōe moritur ipa p'ca
pncipal tollit z etiā accessoria, s. adēptōis
bonoz. Tūc morte illi p'ca pncipal, s. de
portatōis tollit, z etiā accessoria, s. adēptio
bonoz. vt. l. i. l. ij. C. si pen. ap. mors iterue.
Rō qz tacitū itelligit accessorie z p'secutiue
mō sublato pncipali exp'sso aufert z acces
soriū. S3 dū duo exp'mūt q ambo pncipa
lia sūt, et ad sublatōez vn' nō aufert aliud
sic dū pena iponit ī duobz factz vtrūqz ē eq
pncipale. Alij dicūt q etiā ī isto casu pena
ademptōis tollat. qz exp'ssio vt dicit non fit
nisi ad maiorē declaratōez. Etia pene ī du
bio sūt moliende. De pe. di. j. §. pene. l. 3 for
te secus ī v'furis. Est tū in arbitrio iudicis
cui' mens attēdi debet, qz fm ei' mentē vel
arbitriū morte finit vl' nō Jtē ibi, Zego ali
cui simplr itelligit pnti die, z si exp'mo ī p
senti die, tūc significat qd s3a sonant sc3 q
pns dies isti legato apponit, z hec exp'ssio
ī illd nō esset, nihil oparet aliud, qz tacituz

nec aliud tacitū qz exp'ssuz. S3 ex clausula
postea apposita, s. legata qbus dies nō est
appositus volo solui annua bina trina die
aliud significat in tacito, aliud in exp'sso, qz
ex tacito cui clausula apposita non est, vel
dies ex clausula secuta debent annua bina
In exp'sso vbi dies est appositus dicēdo
pnti die ad ipm legatū p'dicta clausula nō
refert, qz isti legato dies ē appositus. Vbi
aut tacite itelligit nō ē appositus, l. 3 idem
oparet si aliud nō seqret. S3 si dicat, lega
ta qbo apposuit verbū pure volo solui post
annū, tunc opat q legatū relictū pure hoc
s3bo exp'sso debeat post annū, vel legatum
simplr relictū debet statim, qz hec est mens
testatoris significata ex s3bis. Jtē ibi, Zego
tibi pure itelligit si volueris. Hoc tū
nō facit legatū p'ditionale, nec ipedit trans
missionē legati si legatari' ante morit, z tū
exp'mendo s3 in legato, dicendo, Zego tibi
pure si volueris, legatū est cōditionale, l. si
ita exp'ssum. ff. de p'di. z demō. Jtē ibi, Fi
lium mesi exheredo, itelligit tacite condi
tio, si heres adierit. S3 pone q hec p'dictio
exp'ratur, Dicit tex, q exhereditatio v'itlat
l. si q's. ff. de here. insti. Rō fm doct, qz ali
ter itelligit, z aliter exp'mitur. Nā itelligi
tur quo ad effectū, s. vt exhereditatio habeat
effectū si heres adierit. Non aut itelligit
q exhereditatio sit p'ditionalis, s3 qn exp'mi
tur tūc refert ad dispositōez, z sic exhereda
tio est p'ditionalis. Ideo v'itlat, qz ē actus
q non recipit p'ditionem, p. c. actus legit
m. de reg. iur. l. vj. Et ē ratio diuersitatis
in legato, z in exheredatione, qz verisimil nō
videt testatorem legatū velle facere p'ditio
nale p exp'ssionē illius cōditionis, si heres
adierit, si apponat illa. Secus ī exhereda
tione quā testator videt velle facere p'ditio
nalem dum apponit cōditionem talem vt
magis restringat. S3 p appellatōez p'dictio
nis v'itlatur lege positua. Ideo nō valet
p'dictio, q exp'ssa ad dispositōez v'itlat, s3 tacite
itellecta ad effectum non v'itlat. Etia qn
apparet de mēte exp'mentis q p exp'ssiones
vult aliud significare, s. facere actū p'dictio
nale q nō ē p'ditionalis ex ta cito intellectu
tūc act' est p'ditionalis, qz exp'mēs s3 vult q
ad s3 p'dictōez exp'mit, z sic tūc legatum reli
ctū si heres adierit est cōditionale, z verisim
ile ē qz cōditio exp'mat sicut itelligitur

ad maiorem declarationem, et sic licet actus non recipiat conditionem, et per illam tamen expressione non dicitur ari. quod solus quod tacite inest expressum, et lex posita tamen non admittens conditionem videtur intelligi de conditione extranea, et non de illa que inest que expressum est ex abundanti. Sic etiam exheredatio potest esse conditionalis quando testator sic voluit, sed quod non recipit conditionem vitiat, etiam acceptilatio erit conditionalis propter voluntatem acceptum ferentis, sed quod etiam non recipit conditionem vitiat. Et ita in his debet attendi mens disponens, et suari quod vult, et putat vult, nisi ubi lex posita hoc impedit. Item ibi. Iudex dat tutorem pupillo simpliciter intelligitur tacite quod ministraret si satisfecisset. Sed pono quod iudex in dando tutorem hoc exprimat. Dicitur tamen, quod valet datio et eo modo intelligitur quo expressum est, l. muto, §. hac autem, ff. de tuto. Et hec, l. facit per predictis. Et est ratio huius legis, quod verisimiliter exprimitur sic intelligitur in dubio hoc iuncto, quod si faceret conditionem actus vitiaret quod non est dicendum in dubio. Maxime in hoc casu, propter periculum quod pupillo immineret si tutoris datio non teneret. Item ibi. Promitto, et simpliciter intelligitur tacite quod soluas cum petieris. Dicitur tamen, quod idem significat nec aliud operatur, ut, l. si cum petieris, ff. de pbo, ob, quod etiam intelligitur sicut expressum, nec habet aliud significatum quam expressum ex eodem modo intelligendi. Sed ibi. Leggo illi si capitolium ascenderit, hec conditio tacite continetur si voluerit, quod volens ascendit, et non exprimitur hanc conditionem aliud operatur quod legatum vitiat, quod non vitiaret tacite intellecta, l. nonnunquam, ff. de pdi, et demum. Et est ratio: quod aliud significat conditio si ascenderit et si voluerit. Nam legando sub conditione expressa si voluerit legatus ponitur in sua libera et mera voluntate. Ideo vitiat per legem positam statuentem quod legatum non possit poni in libera voluntate. Secundo in illa conditione si ascenderit, quod si ascendit, siue libere volens siue non, tamen conditio impletur, et sic de alijs exemplis.

Tacitum proprie et vere dicitur quod nullatenus est expressum, et si in iure nihil significat, eo quod non est significatum eius nec apparet. Dicitur autem in iure expressum quod aliter quam verbis expressum est. Nam inter modos significandi verba obtinent principatum. Ideo verbum expressum dicitur vere expressum, et quod dico verbis, idem dico scriptis quod illa continent verba. Aliter autem expressum quam

verbis dicitur tacitum ad duas expressiones verbum. Et si est tacitum iuris quod non est expressum verbum. Verbi gratia. Mutuavi dollum vini non exprimitur quod reddat vinum eiusdem bonitatis, si tamen tacite intelligitur, l. cum quidam, ff. si cer, pe, et sumitur ratio ex natura mutui, cuius est quod res reddat quod eadem in valore cuius mutuata esse censetur, si est eiusdem nature et bonitatis. Hoc tacite intellectum idem significat et operatur, ac si esset verbum expressum, l. cum quidam, pall.

Taxare est idem quod estimare.

Tanquam est nota similitudinis, c. solite, de majorio, et obe. Aliquam nota veritatis, c. ex pre, de sponsa.

Talis, id est ille, l. de summa tri, et si, catholica, l. j.

De Ze

Theatrum est locus in civitate communis et publicus ad spectacula, dicitur a theozado, id est inspiciendo, ut in foro vel palatio communis.

Tegule sunt lateres, differunt tamen, quod tegule dicuntur a tego, quasi tegentes et non sunt coctae, sed ligna sub lateribus posita pro eorum sustentatione. Sed lateres funduntur ex lapidibus et argilla, et coquuntur.

Telum non dicitur tamen quod ab arcu mittitur, sed etiam quod a manu, eo quod in longum mittatur, ergo lapis lignum ferri nomine teli continentur. Tex est, Insuper, de publico, iudi, §. telum autem, §. fm Sy, in interpretatione legis, xij, tabu.

Telum grece tributum dicitur latine. Inde theologum idem est quod tributum. Et etiam dicitur locus in quo exigitur.

Teolonarius dicitur qui exigit theolonium.

Temulentia est ebrietas, l. vnica, c. si quis immoderata male.

Templarii sunt preceptores vel commedatarii et persone religiose, ut cle, de religio, do, et cle, cum ex eo, de sen, ex comu, p Jo, an, in Rubric, de regu, et c. Ecclesia sancte Marie, §. disti, tales deputantur ad administrationem ecclesiasticam, et sic possunt agere et defendere iura ecclesie, ut cle, j, de rescrip. Et possunt etiam esse persone incognite et de longinquis partibus, cum deputati, de iudi, l. Et quique eliguntur et habent ecclesias parrochiales, et sic auctoritas diocesani debet intervenire. Facit, c. vnicuique de capel, mona, li, vj. Et nota, in d, cle, j, de rescrip. Quique non habent ecclesias parrochiales et sui maiores habent eos deputare et in

stituere pter psum dloceant. Et fm In
no. in dignitate copant institoribz. c. qd q
busda. de fidelit. qz instat negocijs sibi co
missis. vl etia copant visitatoribz siue vica
rijs missis a supioribz ad aliq officia exercē
da. z sic qrit qd d3 pferri i agēdo p ecclia i
ter replariū vl pceptorē z deputatorē et sic
ē distinguēdū. Aut agit d subiectōe ecclie
sic ad maiorē pter defēso p tñ inferior assis
tere iudicio. c. exposult. de dila. vbi p In
no. aut agit de iuribz et bonis ecclie. Hoc
dupl. Aut ecclia ē subiecta q ad bōa z ad
pceptorē ipi supior q p libito pter inferiores
remouere. Sic itez supior pferēd. Aut n
ē et subiecta q ad platur. videlz qz ppetuē.
nec ad libitū remouibll. sic inferior i agēdo
pferēd ē maiori. qz comodū ad ipm pnci
palit spectat. ar. s. b. d. u. s. palam aut. ij. q
vii. z. l. j. s. i. p. p. l. a. cā. ff. qñ ap. sit. z hoc si i
rior tal ē idoneo ad defendendū. al's supior
agit. c. liz. c. ex trāmissa. de fo. cōpe. Hoc
no. doc. in. d. c. Cū deputati.

Tps pñuum est qd cōtinue currit diebus
feriatis z non feriatis siue in pñtia z absen
tia sit copia iudicis vel nō. C. de pscript. lō.
tempo. l. si.

Tempus pō vtile nō currit diebz feriatis et
absentis. z diebus qbus non est agendū co
pia. Et istud ē multiplex. s. cōtinue z vtile q
ad sui pñcipium tñ. nō q ad pgressum z c.
Ut in glo. de vnice. de in integ. restit. vbi
glo. remittit. De pces. p. b. c. ij. z. c. qz diuer
sitate. in fi. Un tps dat ad eligendū vtili
le qz nō currit impeditis. de elec. ne p defez
ctu. de h vide Bos. in sum. de elec. s. h tps.
vbi pcor.

Tenor lraz est idem qd snia lraz. Reqre. s.
Snia lraz. S3 tñ tenorem lraz dclm re
cte tenore textus qñis titellis scribat. Un
tenor d: ipa snia lralis. llez rhetorice pluri
ma scribant.

Tepidariū ē idēz qd balneū. a tepore aq no
men trahens.

Tergiuersator d: q in vnuerfo ab actōe rez
cedit. qñ tergū ptens. vt in. c. vl. de collu. de
teg. in glo. liij. z ibi no. Et differunt Terg
uersator: puaricator: z calūniator. Un no
ta bonos pñus. Tergiuersator desistit pre
uaricator veruz Occultat: pfert calūnia
fallum.

Tergiuersari est in totum ab actōe desiste

re z dorsū vertere. ff. de abol. z in glo. pall.
in. c. vl. de collu. de tegē. Et h cū sit inordi
nate. Nam si sit ordinate ē absq vitio. Pri
mo: si in accusatōe pcessum cognouit eē fal
sum in q accusabat. z sic pari cōsensu se ab
soluit accusator z reus. Scdo si pñceps
ad quē pñet cura boni cōis qd p accusati
onem intēdit aboluerit.

Tergiuersatio qñq ē pñtia vl calliditas q
qd inducit aliū vt desistat ab el in qñtōe. z
sic capit in. c. vl. in glo. pal. Qñq etia ē fru
stratio: delusio: vel collusio.

Termin pemptori obtinere d3 tātum tps
quātum tria edicta. nisi aliud exigeret iustis
cia vt in. c. dilecti. de dila. in glo.

Terminos proximi aliqz trāsgredi quinqz
modis pōt. Primo cum parrochianū alte
rius ad sepulturam admittit. Scdo cū al
teri subditū excoīcat vel interdicat. Tertio
cū alterius parrochianū ad pñas recipit.
Quarto cū fidel ptrarū predicat. Quinto
cum terminos pcessionum euellit. c. j. de se
pul. in glo.

Territorium est vnuerfitas agroz iuxta. i.
intra fines cuiuscūqz ciuitatis. ab eo dictū
q magistrat eiusedem loci int eos fines ter
red. l. amouēdi. vl submouēdi ius h3. ff. de
p. sig. l. pupill. s. territorij. Alibi ponitur
p diocesi. xvj. q. ij. c. j. d pñt. c. ij. l. vj. glo. i
de. ne roman. de elec.

Testes sūt qd añ iudiciū qsq sibi placitat z
allegat. ne possit libez aut dissimulare aut
subtrahere se. Un etia legati appellāt. Tre
testi ē rei geste pbator. S3 testi cogēd est q
ad testionū faciēdū cogit. Dicunt g testes
qz testionū adhibere solēt. Sic signatores
q testm signant. fm Jf. lib. v. Tre antiq
supstites dicebāt. eo q sup statu cause pfer
rebāt. Nūc pre nois ablata p ouferesim te
stes dicunt. z pñderant cōditōe: natura: et
vita. vt i. c. for. d p. sig. ad fi. Et ē dignitas
ferre testionū. xxxij. q. v. pceptū. Nā testis
falsus tribz ē obnoxio. deo mēitēdo. iudici
decipiēdo. z demū innocēti quē falso ledit
testionio. d. c. l. fal. c. j. Et debet testes secre
to z sigillatim exmari. vt no. de testi. c. In
noie dñi. z. c. l. vnuerfis. De pñtate testm
ē glo. bona. liij. q. ij. Si testes. s. Sifō ex
his qdē. Testes etia pñentur sub noie in
strumētoz. c. puenit. de testi. cog. Et testi fa
miliaris nō admittitur. c. in lris. d testi. Et

q̄lter testis absens examinatur. vide. c. p̄stitu-
tus. d̄ fideius. Nec testis p̄t̄ h̄ est infamis
cul̄ testimoniū p̄bet. vt in. l. l.uci. ff. de his
q̄ no. infam. Itē testis inuiti detēti testimoniū
nō valet. ff. q̄ testa. fa. pos. l. q̄ testimoniū. §.
vl. z glo. c. sacris. sup̄ p̄bo coactōez. de his
q̄ vi me. ve cau. fi.

Testm̄ d̄r ideo q̄ nisi testator mortuus fue-
rit p̄firmari nō p̄t̄. Nec scire qd̄ in eo scri-
ptū sit. clausur. z signatū. Et est dictū testm̄
q̄ nō valet nisi post testatoris monumētū
fm̄ Jsi. lib. v. z describit sic. Testm̄ est vo-
luntatis. nostre inia iusta de eo qd̄ q̄s post
mortē suam fieri vult. ff. c. ti. l. j. Et addit cū
institutiōe heredis. insti. de lega. §. an̄ here-
dem. z h̄ de vn̄uerso patrimonio. vt exclu-
dat singulare relictū z codicill. Et d̄r testa-
mentū q̄si testatio mētis. vel vltimūz eulo-
giū. seu vltima voluntas alias dictū q̄ q̄s
de rebus suis disponit legatario legata assig-
nada. Et diuidit. qz aliud ē testm̄ nūcupa-
tiū. qd̄ p̄sistit in sola nūcupatione testato-
ris nō in solēnitare sc̄pture Tñ septē testes
necessarij sūt. z heredūz noiatio. insti. eo. ti.
§. fi. Aliud ē in sc̄ptis p̄dictū. qd̄ simplr̄ ext-
git numez. subscriptōes. z signacula septē
testiū. Itē testamētū aliam diuisionē ponit
Jsi. d. li. v. sc̄z testōz aliud iuris ciuillis. ali-
ud iuris p̄torij.

Testm̄ iuris ciuillis est testm̄ septē testiū si-
gillo signatū. subscriptiōe firmatū qd̄ apd̄
cūes fit. z inde d̄r ciuile.

Testamentum iuris p̄torij ē septem testiū si-
gnis signatū. Et d̄r sic. qz fit apud p̄tores
fm̄ Jsi. d. ibidem.

Testamētū olographum ē manu actoris to-
tū p̄scriptū z subscriptū. Vñ z nomē acce-
pit ab olon. l. totū. z ḡphos scriptura vl̄ l̄t-
tera. q̄si tota. f̄ra. fm̄ Jsi.

Testamētū irritū ē si ille q̄ testat̄ ē capite di-
minut̄ ē. vl̄ captiuitate detētus aut si non
rite s̄ legē factū est fm̄ Jsi. d.

Testamētū ruptū ideo vocatū ē. qz nascen-
te posthumo. neqz exheredato. neqz herede
noiato d̄srumpt. fm̄ Jsi.

Testamētū surreptū ē qd̄ in fraudē heredūz
seu legatarioz et libertoz nō palā. platū ē.
qd̄ si nō latet. tñ dicit̄ p̄sonis nō p̄uide sup̄
p̄ssum videt̄. Erāt aut̄ olīm z tres alie spēs
q̄ hodie i vsu eē desierūt. Quoddā erat pa-
cificū testm̄. z appellabat̄ calatistomicus. a

calos qd̄ ē bonū. z camitus par. qz i bona
pace fiebat. Vñ a calatistomicis h̄ est a bo-
nis p̄uētibz. a calos bonū. z comicie p̄uēt̄
Vñ p̄uētōes sapientū. Bone enī p̄uētōes
erāt q̄ i pace fiebāt. Nā faciebāt testamēta
diebz feriatis. p̄t̄ penuriā hoīm. qz alijs die-
bus n̄ feriatis. erāt hoīes i domibz diuersis
negocijs occupati. q̄re testes nō poterāt in-
uenire. Vñ d̄r a calo. i. vo co. qz p̄sonaz vo-
catio fiebat Aliud erat bellicū. qd̄ p̄cinctū
dicebat̄. eo q̄ tpe p̄lloz. cum in p̄liū exturi-
eēt hoīes i p̄cinctu fiebat. Postea accessit
tertia spēs. i. testm̄ p̄ es z liberā qd̄ p̄ emāci-
pationē. i. imaginariā quādā veditōez q̄n-
qz testibz agebat̄ z libripēde. i. estimatore. q̄
libripēdebāt. i. estimabāt fanullā. i. heredi-
tatē. z emptor q̄ erat loco heredis. ciuilibus
romanis. i. libez hoibz z puberibz parētibz
p̄ma duo illorū testōz penit̄ aboluerunt.
Tertiu p̄o p̄t̄m remāsit i vsu. i. q̄ ad nume-
rū testiū. videlz septenariū. Erant enī q̄nqz
testes libripens z emptor. Et p̄dicta noia
testamentoz ad ius ciuile referebant̄. quia
ius ciuile inuenit illa.

Testm̄ inofficiōsū ē qd̄ frustra liberz exhere-
dat̄. sine officio pietat̄ liberal̄ i extraneas
p̄sonas redactū ē. fm̄ Jsi. d. li. v. Itē testm̄ sic
etiā describit̄. Est dispositio vn̄uersal̄ dire-
cta i tps mort̄ solēnitata his q̄ ponit̄ z req̄-
rit̄ lex ciuil̄ vt l. i. j. pal. Verbi gra. q̄s here-
dē instituit̄ vl̄ legat sub ip̄ossibili p̄ditōe va-
let dispositio z reijc̄t̄ ip̄ossibil̄ p̄ditio. lob-
tinuit. ff. d̄ p̄dit. z demō. z insti. d̄ here. insti.
§. ip̄ossibil̄. z sumit̄ significatū ex vltiā vo-
lūtate q̄ p̄cludit̄ testatorē voluisse deridere
z p̄ illā p̄ditōez p̄ obliuionē. vel al̄s non
ex aīo apposuisse. z ex magna solēnitare te-
stamenti q̄ in ip̄o req̄rit̄. z significat q̄ testa-
tor n̄ vult loq̄ frustratorie. s̄ q̄ ip̄ossibil̄ p̄di-
tio viciat̄ institutiōez filiū. Patz i. l. fill. z. l. si
rica. §. d̄ p̄dit. insti. z. l. cū heres. §. j. ff. de sta.
l. l. h̄ significatū caput aliūde q̄ p̄cludit̄ vici-
are. imo de cōi mō intelligēdi idē ē in oī ip̄-
possibili testō et p̄ctu. qz significat derisiō-
nē z nō esse animū disponēdi. Itē aliq̄s le-
gat vīna q̄ sunt i penu sua etiaz vasa videt̄
legare. l. nam qd̄ liq̄de. ff. de p̄. leg. z sumit̄
significatū ex natura vīni qd̄ p̄ se subsistere
nō p̄t̄ sine dōllo z vase. etiaz ex testamēto
qz disponēs solet esse liberalis. eo q̄ p̄ bo-
nis suis nō indigebat. Sec̄ ḡ in cōtractu

si q̄s donat vīna: q̄ sunt in penu sua nō ve-
niant vasa: l3 venient sup̄to significato ex
cōl mō itelligēdi q̄ p se vinū sine eis substi-
tere nō p̄t: nec cōmode solui. dū tñ vasa n̄
sint maioris p̄cij. Itē q̄līc vltia volūtas te-
statoris ē de ambulatoria. z an vltia tñ sit
fuāda nō obstāte iuramēto de nō mutādo
p̄mā. c. cū marthe. de cele. mīl. d. succel. ab i
test. c. vl. xliij. q. ij. c. vl. z nemo p̄t facere qn
leges habeāt locū in testō suo. C. d. testa. l.
testādī. z. ff. d. leg. j. l. nemo pōt. vbi ter. op.
nō obstāte auct. de nup. s. disponit. Ubi d̄r
q̄ volūtas testatoris habet p lege. ḡ p̄t de-
rogari legi cōl. q̄ itelligit dū volūtas testa-
toris sit vnita legibz. z facta fm eas. als fa-
cta s̄ eas nō cēset vlce legis. Ideo si dīcēte
stator nō sū peritus. volo ḡ vltimā volūta-
tē meā valere. l3 nō seruet solennitates iuris
non valet dispositio vt testm̄. q̄nis valere
possit iure codicilloz. vt in. d. l. testādī. vbi
glo. Itē nota q̄ de iure canonico i testō vl
relicto ad plas causas sufficiūt duo testes.
c. relatū. d. testa. z fm Bar. z Bal. l. j. C. d.
sa. san. eccle. Jus ciuile seq̄tur. Et tenet idē
in p̄ijs causis z in terris imp̄ij. S3 in terris
eccle. nō i p̄ijs causis sufficiunt duo testes
cū p̄bytero. c. cū esset. de testa. nō aut i ter-
ris impio subiecti sufficiunt tres. s3 req̄rūt
septē. Et sic nō i p̄ijs causis leges obsequiū
tur canonibz. s3 tenent ad vnguē. Itē statu-
tū disponit q̄ testamēta nō valeāt nisi sint i
linuata p̄tati vl officiali ciuitat. infra q̄tu-
or mēses a morte testatoris. Certe testator
nō pōt s̄ statutū tollere dīcēdo. volo q̄ tes-
tamentū meū valeat etiā si nō insinuet in-
fra q̄drimestre officiali. Rō. q̄ tal insinua-
tio statuta ē ad euitādū falsitātē z scēdove-
ritatē testamēti. S3 testator nō pōt renūci-
are legibz dat. ad inq̄rēdū veritatē. Fac. l.
iubem. l. de testa. l. ff. C. d. fideicō. pōt tñ
testator tollere hypothecā: z ne dñiuz trāse-
at recta via. q̄ z s̄ introductū ē vt sua volū-
tas celeriorē finez sortiat. z sic cōmodo suo
pōt renūciare puato Itē pōt dare licētā le-
gatario intrādī possessionē: z cā apprehēdē-
di p̄p̄ia auctoritate in legato. q̄ silr s̄ respī-
cit cōmodū puatū q̄ req̄rat ordo iudiciari
us cui testator renūciare potest. vt hec oīa
no. ff. de lega. j. l. nemo pōt. p̄all. Itē no. de
his q̄ testari nō p̄nt: z q̄ phibēt a lege face-
re testm̄ z sūt impuberes. s. mascul. minor

xiij. z femia minor. xij. q̄ nō h̄nt animi lu-
diciū. Itē filiūfamilias nō pōt testari etiā
si p̄r p̄sentat: nisi d̄ peculio castrēsi: vl q̄si ca-
strēsi. De q̄b̄ etiā p̄ter p̄ris volūtatē testari
pōt vt in. c. l3. de sepul. i. vj. Itē furiosus et
mēte capr. q̄dū talis ē. Itē p̄dig. cui bo-
norū administratio est interdīcta. Itē mut. et
surd. naturalit. l. a natuitate. s3 si accēdēt
liter ē mut. z surdus z scit l̄ras pōt suū scri-
bere testm̄ z codicillos. S3 si ē tñ surdus:
bñ pōt facere testm̄. Itē dānatus ad mortē
scz q̄ dēnatus ē vt efficiat suus pene. vt. l.
j. l. d. here. insti. Itē q̄ dubitat d̄ statu suo
scz vtz sit liber vl suus p̄r z filiūfamilias
Item q̄ dānatus est pro crimine famoso
Sicut ē crimen cōtra naturāz vel aliud fa-
mosū crimen. Itē monachus seu canonic.
regularis. Item q̄ cōmīsit crimē lese maie-
statis. Itē hereticus. Itē cecus testari non
pōt: nisi quadam adhibita solennitate spe-
ciali. q̄ vbi versat mai. piculū d3 adhibe-
ri mai. p̄siliū. De testō p̄o cecū quō fiat no-
tat i. l. hac p̄siliū. l. q̄ test. fa. pos. vbi
h̄ modus receptus ē. debet enī vocari septē
testes: z tabellarius et cec. corā eis exp̄mit
sevelle testari sine sc̄ptis. z d3 exp̄mere noīa:
indicta: z dignitates heredū q̄s instituit ne
sola noīum cōmēoratio q̄c̄q̄ ambiguitatē
pariat. z d3 legata designare. et hec oīa sūt
scribenda a tabellario tunc coram testibus
vel si essent an̄ sc̄pta corāz testibus recitari
debēt. z cecus d3 p̄fiteri illō esse suūz testm̄
z ipsum dispositum esse ex sui animi inia. z
in fine debet vnusq̄sq̄ testm̄ z etiāz tabella-
rius se subscribere. z testm̄ z tabellarij s̄
gnacula debēt apponi q̄ si tabellarius iue-
niri nō poterit: octau. test. debet adhiberi:
vt p̄ eū capiat effectū qd̄ p̄ tabellariūm fīc-
ri debuit. z h̄ testm̄ d̄r nūcupatiū. l3 mul-
tam similitudinē habeat cum testō in scriptis
Et in q̄b̄ casibz ecclīastica p̄sona d̄ bonis
ab ecclīa p̄cessis possit testari. habes no. gl.
in. c. p̄nti. de offi. ordi. in s̄bo refuati. l. i. vj.
vbi bona distinctio. Itē an clerici possint
p̄dere testm̄. xij. q. iij. c. j. z de testa. c. q̄ nos
z. c. relatū. Et an clericus vel monachus
possit in testamēto poni tutor. lxxvj. d. p̄
uenit. xxi. q. iij. Cypanus. xvj. q. j. generalit.
Item testm̄ rumpit natiōe posthumū. q̄ si
moritur vltio testatore testm̄ reconualciscit
vt in. l. posthumus. ff. de in iusto. rup. testa.

qđ est vey si testator vult ciuile et naturali
ter. sec. si naturalit. tñ vnat: et mortu. sit ci
uile. tñc eni nō recōualefcit. Casus ē singu
laris i. l. q. vxorē. ff. d. p. c. i. p. a. of. q. nō alle. i.
materia. et ē mirabil. casus ille fm Ludo. d.
Roma. Itē testm. nouissimū īmobile pse
uerat. et testatoris obitu pfirmat. c. cū mar
the. s. ceter. d. cele. mis. Et testm. facere pōt
q. habet ānos. xiiij. In auct. vt spō. larg. s. j.
Itē alto mō. Testm. ē lex diuina sc̄pta no
ua vel vet. et sic dīcīm. bibliā cōtinere duo
testamēta. videlz testm. vetus et nouum. Et
testm. vet. et nouū ē recipiēduz a nobis q̄q̄
in paternis canonibz nullū eoz ex toto te
neat infertū. Et iuenit. c. āter canones s̄acti
pape Inno. cui. auctoritate s̄ docet. vt has
bet in. c. si a romanorū. s. itē si ideo. xix. dī.
Ubi subdit. Restat nimirū q. decretales
eple romanorū pontificū sūt recipiēde. et si
nō sūt canonū codici cōpaginate p. c. beati
Leonis. xxv. q. j. oia. qđ etiam attribuit da
maso pape vbi oia custodiri mandant.

De Ti

Tignus vel Tignū dī esse omne genus ma
terie lignee. vt in. l. xij. tabul. et Azo. in sū.
eo. ti. et in sū. de re. diu. Uñ tignarij dīcūt
oēs q. edificant.

Tignus iniūctus. Req̄re. s. Actio.

Tiguli dicunt foramiā q̄b. exiit fumus.

Thiro ē nou. miles. vt. C. d. thiro. li. xij.

Thirus ē serps venenosissim. de q. sit thī
riaca magna.

Titubatio ē cuz ego hīnc inde duo s̄ria sc̄iā
nec tñ alicui eoz. q. dubio credulitatē meā
aplico. Uñ Titubare dī q̄s qñ suspitiōez
habet sup. eo de q. p̄tendit vt in. c. in nostra
p̄ntia. de p. q. in glo. iij. Etiam titubare est
defectuosē loq. v. l. ignorat. Uñ titubās p.
ignorātē habēdus ē. C. de p. di. inde. l. vi. et
ff. d. li. ho. et hi. l. iij. s. is q. ar. c. dñs. d. secū
dis nup. Ubi glo. p. et s̄tra. et. c. p̄posuit. de
p̄iug. ser. in glo.

Titulus qñq. signū dī Qñq. cā acq̄redī do
minij. Qñq. ipa eccl̄ia. vt titul. s̄acti Petri
Qñq. clericatus. Qñq. canonicatus i. aliq.
eccl̄ia vñ dī q̄s ititulari. i. clericari vel ca
nonicari. Item qñq. capif. p. cā mobili ad
dominij trāstatiōez. vt p. locatiōe. vt. c. eccl̄ia
s̄acte. ij. vt li. pē. Itē titul. ē iusta cā posside
di qđ nrm ē. et sic exigit iust. titulus in vsu

capione et p̄scrip. c. si diligēti. d. p̄sc̄p. et glo.
sūme. xvj. q. iij. Etia titul. possessori causā
tribuit p̄scribēdi. vt. c. j. d. p̄sc̄p. li. vij. et vñ
de p̄ncipalibz req̄sit. ad p̄sc̄ptiōez. Dicitur
etia titul. q̄libet ordo eccl̄iastic. quēlibet
dignitas v. l. p̄latio. et sic dī quis ititulari in
aliq. eccl̄ia. i. ordinari. fm Bern. in. c. dudū.
de elec. sup. p̄bo ititulatā. et ff. si cer. pe. in
rubricis.

Titul. possessiōis v. l. possidēdi ē in s̄tū pos
sessiōis. Et cā q̄re q̄s possideat vt emptio
veditio. donatio. pmutatio. q. p. emptiōez
et s̄ilia incipimus possidere.

De To

Tochi. fm Azo. dicuntur sustentatiōes pau
perum.

Togatos dicimus aduocatos. a toga veste
noiatos quā habebant olim aduocari dī
uersam a ceteris. vt p. s̄ cognoscere.

Tota. l. ois. ff. d. pact. l. si vnus. s. pact. vbi
idem dīximus.

Torneamēta dīcūt qđā nūdine v. l. ferie i. q̄
bus milites ex edicto puenire solent. et ad
ostēsiōē vīriū suaz. et audacie temere con
gregari vel cōgredi. vt. c. de torneamē. et cā
phibitiōis ē periculum aīaz. et mors hoīm
inde pueniens vt ibidē notat.

Tortura pōt qñq. fieri in domo. nō in iudi
cio. qñ tabule testamenti patris eoz filioz
q. familia interfecta dīcebatur p̄s̄q̄ q̄stio
de seruīs habere apte recitate sunt. vt in. l.
si ea q̄stio. l. d. his q. vt idig. et ibi no. doc.
circa glo. iij.

Tōsura i. clerico. vide gl. i. de. qm̄. d. vi. et ho.
cle. et. xxiij. dī. c. phibere. c. clerici. c. si quis ex
clericis. c. nō liceat quēlibet. et. xij. q. j. duo
Torsens ē aq̄ in ymbre cū impetu q. (sūt.
in estate torrescit et arefcit. fm glo. in de. du
dum. de sepul.

De Tr

Trabea ē vest. s̄sular. vt. l. d. s̄sul. l. j. li. xij.
q. veste etia vtebat impator. et tā se s̄sulē
vocabat. vt i. auct. de p̄su. ci. col. iij.

Tractorij erāt filij q. tractabāt et s̄ctabant
id est manibz p̄tigerūt et palpanerūt aīalia
publica et eq̄s sacro vsui deputatos Uol
cunt tractoria līe ipetrate p. lnia vehēdi
aīalia. Vel līe date licētie ad tractandū et
p̄nitiōē criminos fm Accur. C. eo. ti. i. ru

Tradere duplicem bz significatiōez. Uno
mō ē rem suā in alterz transſerre. Corpaliſ
enī res tradi pōt z a dño tradita alienat. B
pēz p ethymologiā dictōis. dñz enī Trado
qñ transſerens dñum. z sic bñ dñz in instru
mentis venditōis iure pprio tradidit. l. trāſ
ferens tradidit seu dedit. Alio mō Trade
re capit p inducere i possessionē siue p ipā
corpali pstatōe rei. Ut cum dñz possessionē
tradidit vel ipm equū p frenū aut librū in
manibus.

Traba ē instrū rusticū qd equandis cespl
tibus vel feno colligēdo aptat.

Trāicere ē mare trāſire. Un dñz si in pōtlo
nibus mare trāiclat. l. trāſeat. Inde Traie
cum ē p mare trāſitus. Etā alio mō ē no
men ciuitatis.

Traiecticia dñz pecunia q locatur vl pmissit
alicui p mare ad quēcunq locum transue
benda vel deportāda. de act. z obliga. l. tra
iecticie.

Transactio ē de re dubia z lite incerta nōdū
finita dato aliq pmissio vl retēto nō gratui
ta pactio. vt in. c. sup. eo. d. trāſac. z ē idē qd
cōpositio inē aduersarios. z lite itelligo p
sentē vl futurā. qz an l. p. testa. pōt fieri trāſ
actio. vt. ff. de p. di. inde. l. elegāter. s. si quis
post. Itē lite subaudito iustā vel iniustā. vt
C. et. l. ij. z si qñ qñ agit credit se hē iustā
causā als p. r. i. vt. ff. de p. di. inde. l. sū. vt tñ
iter insistentē z resistētē vt si actor p calū
niā insitat nulla sit trāſactio. s. si reus p ca
lumnīā resistat valet trāſactio qñtū ad euz.
C. et. l. sub p. t. r. u. l. 3. p. aliā viā B ē p actio
nē dolo vl replicatōez doli p. sula actori
vt ibidē dñz. qñ reus dolo induxit actorē ad
trāſigēdū. Et dñz i descptōe. nō gratuita pa
ctio ideo qz fieri nō pōt gratis. imo expe
dit qz is cui sit trāſactio aliqd det vel dare
pmitat trāſigēti. Un fieri dñz aliq dato re
tēto vl pmissio. Alioqn trāſactio nō pce
dit. z i eo qd dñz aliq intelligit etā de modū
co. qz si qñtū erat de re valēte cētū pōt fieri
transactio p decē vl p minorē. Nec pōt di
cere trāſigēs se deceptū. qz transigit sup in
certo. Item in eo qz dñz de re dubia z lite in
certa itāſitue ponit. vt sit scus d re q du
bia z incerta ē lite. l. ppter litē. qz lis qñdū
pēdet facti re dubiā z incertā. Flā enī? l. i
tis z iudicior. incert. et. l. qd debet. ff. de pe
cu. Un sup eo qd in qñtione vertit lite pen

dēte pōt fieri trāſactio. z ideo dñz lite nōdū
finita. Flā si iudicatū ē nec appellari pos
set. nec aliq remedio sniam retractari. Ita
qd snia nō dubitaret certe trāſactio nō va
leret. vt si qñ dñat? ad. r. dicat verū ē me
tibi dñatū esse ad. r. z vez ē qz debeo. sed
si vis esse pter? v. dabo tibi in p. tinenti tūc
trāſactio nulla esset. z si iudicatur negaret.
adeo tñ liqda foret pbatio. vt nō sufficeret
negare adhuc ē idē. vt. C. d. pe. l. q sniaz. Di
ct enī transactio qñ actōis in amicitia seu
amicabilē cōpositōez trāſitio. Trāſeūt enī
a lite z ab actōe q cōponūt in se paciscētē
cū tñ gñs nō remittit actio. secus si gñs re
mittit q casu nō sit trāſactio. s. simplex p do
natōez pactio. q enī trāſigit qñ d re dubia
z lite incerta neq finita trāſit. l. cōponit. vt
in. c. sup. et. l. i. glo. iij. z sic is trāſit ab actōe
q trāſigit. z is qui p. tē agit dñz trāſigere. vt
C. et. l. i. j. pal. re? aut imprope. Itē i spūa
libz nō valet trāſactio pprio noie dicta. c. si
qñ clerici. de offi. deleg. z. c. sup. eo. pal. et ē
tex. i. c. p. t. i. t. u. r. z. c. p. t. r. e. a. eo. ti. Ro. qz trāſ
actio in spūalibz p. tiner spēs symonie. Ver
bi grā. Duo litigāt sup aliq bñficio ecclia
stico. puta ecclia vl p. bēda. z etā sup iure p
sentādi. tal trāſactio cū sit sup re sacra nō va
let qñ alter illoz dat alteri. r. vl. r. annuat
vt cesset a lite. z alter obtinet eccliaz seu p
bēda seu ius p. t. i. t. u. r. cū sit annexū spūali. s.
spēs symonie ē vbi aliqd dat vl p. m. i. t. t. i. t. i. t.
ue retinet i talibz vt possideat. als pcederet
i spūalibz nullo dato retēto vl pmissio. Sed
tūc pprie nō ē trāſactio. s. circa tpalia valet
trāſactio tali mō supra. Sumit aut alie et
largo mō trāſactio put ē amicitabil cōposit
tio. z sic pōt fieri i spūalibz. vt i. c. statum?
d trāſact. ar. c. nisi essent. de p. bē. z. c. vl. d re
rū p. m. u. z h dñ ex vtrazq pte det spūale. au
ctoritate tñ superioris vt si aliq litigēt sup ec
clesijs z eps vl archieps cōponat eos iure
Itē nō valet trāſactio in subiectōe spūali
c. p. t. r. e. a. ij. eo. ti. Subiectio enī ē spūale
qd. z ideo aliquo dato vel pmissio siue retē
to remitti nō pōt. Verbi grā. Itē subiect?
ē pmo abbacie tali. s. ecclie s. a. c. t. i. petri. Dñ
vult trāſigere. i. dare. xxx. solidos. vl aliud
in certo casu. vt sit exempt? ab abbacie sub
ſeptione qui census est. licz esset recognitio
debitē subiectiōis. c. omnis aia. de censu. cū
nō valet talis trāſactio ppter subſeptionem.

Transactio dñz

Transactio dñz
In p. d. d. b. i. r.
Rano
Opina

Transactio dñz
Transactio dñz
Transactio dñz

si si gratis vellet q̄s aliquā ecclīaz eximere subiectā. bñ posset ex eo annuatī aliqd accipere. nec eēt symonia. c. constitut. de relig. do. xl. sibi constituit soluedū cēsum i recog. nitiōez dñij. vt in. c. ois. pall. xl. ad indicū pcepte libertat. vt. c. recepimus. d. puileg. Itē i mīmonio cōpositio vel trāfactio nō valet. c. si. de trāfac. Et nota duas regulas. Prima affirmatiua q̄ i oī cā criminali. xl. in oī crimie p q̄ venit iponēda pena sanguis: licitū est trāligere. excepto crimie adulteriū. Rō huius regule. qz vntatqz lz redimere sanguinē suū. S3 rō exceptōis ē frequētia criminis adulteriū. xxxij. q. vij. qd in oībz grauius. z de iudi. c. at si clerici. s. d. adulterijs. Secda regula negatiua. q̄ in alijs criminibz in qbz nō venit pena sanguinis nō ē licitū trāligere. excepto crimie falsi. in q̄ pōt trāsigi. Rō regule ē ne delicta maneāt impunita. Rō pō exceptōis. qz nō pōt maioris criminis iponē q̄ falsitatis. qd adimit oēs honore. Et hec dicta pcedūt de iure ciuili. Iure nāqz canonico nō lz trāligere sic. qz ibi non venit pena sanguis iponēda. Itē trāsigi nō pōt sup alimētis. nisi auctore ptoze. ff. d. trāfac. l. cū hi. in sum. Ergo nota q̄ qdam sunt i qbz nec cōpositio: nec dispensatio: nec trāfactio locū h3. Quō enī posset fieri p amica bilem cōpositōez. xl. dispositōez. vel p trāfactionē. vt vtr dimissa vxore aliā supindugeret. xl. vt monach. talis exñs ppiū hiet. de sta. mo. cū ad monasteriū. xl. vt subiecti i subiectōe pdurās dñio nō obediret. vel superioris i licit. z honestis. In his ḡ cum si. trāfactio locū nō h3. vt. c. si. e. ti. Effectus autē trāfactionis ē. vt oīa instra ad causā spectātia sup q̄ transactū est ne q̄cqd aliud est qd opē ptiō ferre poterat s̄ sit vacuū z oī veritate cassatum. Et sola trāfactio validuz ppetuūqz robur obteat. vt. c. j. e. ti. fm Bos. in sum. de trāfact.

Trāsfuga dī q̄ transiit ad hostes.

Translata legata dicūt q̄ testator legatario adempta trāffert i alium. s. auferēdo ab eo cui pmo legauerat.

Translatio est de sede ad sedem facta cōmutatio. vt cum eps de vna sede ad aliā trāsfertur. Unde qd hīc appellatur translatio alibi dī mutatio. vt. vij. q. j. mutatiōes. Ut sic. Est ab vna ecclīa ad aliā regularitē trāstio. Pōt enī aliq̄s d̄ minori ecclīa ad maio

rem trāfferrī. Hāz q̄ puebit de minore. ad maius puebit. vt. xxiij. di. legimus. i. si. Et hoc maxime de translatiōe epoz. Vñ trāslationū due sunt cause. Prima vtilitas. cū in sua ecclīa infructuosus ē. Secda necessitas. vt cū psecutionem patit z hostilitates. Et sunt tres cause trāstus. Prima leuitas. Secda cupiditas. Tertia humilitas. De B. Bos. in sum. eo. ti.

Trāsmigrare ē de loco ad locū trāfire.

Trapezeta. i. campoz. xl. mercator. xxiij. di. In noie dñi.

Treuga ē securitas prestita psonis z rebus ad tempus discordia nondum finita. vt de treuga z pace. c. j. S3 pax. Requīre supra de p.

Tribunal fm Bosfre. est locus maior. iudi cum qui habet merum impium fm B3o. in fam. C. de iurisd. om. iu. Uel est loc⁹ vbi iudex pro tribunali sedet. q̄ als forus vocatur. de pbo. sig. Forus. et ē glo. in. c. j. de re iudi. l. i. vj.

Tribunus plebis est plebeus magistratus sic dictus. qz populus romanus olim erat diuisus in tres ptes. z ex singulis singuli tribuni pcreabantur. Uel qz tribuni suffragio pstituebant.

Tribunus quiritum. i. militum erat rege ex acto añ dictatores q̄ pfuit eq̄taribus post q̄ partim ex plebe. z prim ex patribus. als ptiō militum creati sunt tribuni consulari potestate.

Tributum est census q̄ pstat rōne soli pro ptiā a possidētibz. Dicūt autē tributū ideo: qz militibus tribuebatur q̄ expeditiōis publice vacabāt. vñ z stipendiū appellat. vt ff. de pbo. sig. l. ager. z. ff. d. publi. z vectil. j. s. hic titulus. Sup pbo impēdāt. in glo. Et in tribz non habet locuz pscriptio. xvi. q. iij. s. potest. ij. v. adhuc. C. de pscript. xxx. anno. l. comperit. nec cōpensatio. C. d. com pensa. l. in ea. z. l. pcedēt. z. ff. de iur. fisl. au fertur. s. qui cōpensationē. Vbi dī: q̄ i alijs duobus mēsis probato debito fit recōpensatione cum fisco. pter q̄ in tributis z in stipendijs.

Tributarij dicūt a tributo. qd a tribulatiōe deriuat.

Tributaria actio. Requīre supra de Acto nibus.

Triens est tertia ps assis quattuor ptinens

vincias.

Triennium est tempus trium annorum. vt. c. j. d. p. scrip. et indicit triennalis prescriptio q. coter currit in usufructu.

Tricennium est tempus xxx. annorum. Inde tricennalis prescriptio. vt. c. vigilat. eo. ii.

Triplicatio est q. duplicatioem infirmat et adiuuat actorem. et sic deinceps q. duplicatio et. Requere. s. Duplicatio.

Tripodius est as triplicat. scz. xxxvj. vnde. Triumviri capitales dicunt q. carceris habebant custodias quorum interuentu adaduerendum erat in quosq. hoies facinorosos quos etiam dicimus stratores a stringendo. q. in carcere custodiendos et reos damnatos puniebant.

Triumviri monetales dicunt. videlz. eris et argenti. vel auri platores. q. frustra liberos exheredat et sine officio natural pietatis i extraneas personas reductu. fm. Jsi. li. v.

De Tu

Tugurium dicitur esse tectum qd. rebus urbanis vel rusticis custodiendis e deputatum. Ut dicitur oedificium qd. magis competat rusticis q. vrbis edibus. Et dicitur q. si regularium eo q. tegat. ff. de p. sig. l. domus.

Turtibuli alii tibiuli siue tigliuli dicuntur foramina p. q. exiit fumus caminorum. et idem dicunt fenestre q. calor balnei euaporat.

Turpia p. ba. l. diffamatoria. Si sunt speciales videntur legatum vel institutionem. s. non exheredationem. sed generalia turpia sunt apta punitioni. ideo dispositionem punientem non videntur. Non autem sunt apta honori. ideo dispositionem honorantem videntur. nisi vbi voluntate disponendi significat. Verbi gratia Testator dicit sic. Ticio furi homicide vel adultero lego. x. legatum non valet. vt. l. turpia. ff. de leg. j. q. his verbis testator diffamat legatarium. et sic sensus est vt. q. magis cum vult grauare diffamando q. honorare. si vult valere legatum lex civilis hac voluntatem non admittit in odium diffamantem vt. l. turpia palli. S. ibi testator dicit. Filius meus impudicus male de me meritus heres esto valet institutio. l. his p. his. s. j. ff. de here. isti. q. siue sit verum siue falsum q. sit impudicus. constat tamen de persona. Et ratio est diuersitatis in h. casu et i. pcedenti. q. primus casus est in p. his spaliibus. scos autem in generalibus. Alij dicunt q. in casu pcedenti

valet legatum sic in isto. q. pstat de persona et de legato et facto. nisi aliud pster testatorem voluisse. vel nisi lex civilis sic disponat. vt. s. dictum est. Item ibi. Filium meum latronem et gladiatorem exheredo valet exheredatio. l. et si pepit. in p. n. ff. de li. et posthu. Ratio quare valet exheredatio et non legatum vel institutio sic facta. q. p. ba. diffamatoria apta sunt exheredationi cum sit ad penam vel ad puationem bonorum. s. secus in legato vel in institutione.

Tunc significat extremitatem temporis. l. si is legatum. s. s. si ita scriptum. ff. de p. dit. et de h. facit ad questionem notandam. si quis ita testatur. si impator non venerit in Italiam infra quinquennium unum heres meus tuus. x. det. Ticio. Impator mortis primo anno. an Ticius potest petere. x. Solu. Certe non. nisi post quinquennium. Ad hoc semper allegatur tex. palli. et h. quoniam tempus apponitur i. p. ditioe potestatiua. Si p. in p. ditioe casuali apponitur si deficiat non expectatur. l. h. iure. ff. de p. ob. Fallit nisi addatur dictio tunc et hunc excerptum est. de elect. commissa. li. vj. vbi de hoc.

Tutela fm. Azo. in sum. e. vis et p. tas in capite libero ad tuendum eum q. p. etate sua spore se tueri neq. a iure civili data ac pmissa. vt. insti. de tute. s. e. aut. Vis autem dico de facto et p. tas de iure vt. talis sit tutor q. p. a imbecillitate non impediat. nec a iurisdictione repellat. q. les sunt pupillus furiosus et q. p. tuo morbo laborat. illi p. imbecillitate corporis vel animi tutores esse non pnt. S. z. femine q. q. uis sciunt res administrare pupillares. et ad id experientibus vires habeant. tamen a iure institutionum non admittunt.

Tutela testamentaria est q. p. dat filio tutorem in testamento.

Tutela datiuu est q. vnus datus est tutor filio in testamento. et vnus extrinsecus p. agui. neis idoneis ad tutelam iudex ex officio suo dat tutorem.

Tutela legitima est que deferretur a lege fm. quam nullus datus est.

Tutor filio i testamento q. pmo loco deberet ei succedere ab intestato teneat suscipere tutelam huius.

Tutele actio directa et contraria. Requere. s. Actio.

Tutor est q. pupillum vel pupillam morte patris vel emancipatione sui iuris factum vel factam tueri. differt autem a curatore. q. tutor dat

*Tutor
et
Curator*

Quatuor modi

Impuberi, curator: pro puberi vel adulto scilicet furioso, prodigo, furdo, muto, et silbo qui rebus suis pesse non possunt. Item tutor quique datur a iudice quique a testatore. Datur enim a testatore et confirmatur decreto iudicis vel preiudicis etiam datur iusto, scilicet curator non nisi volenti preterea ad litteras. Item tutor non datur certe rei vel cause, sed in curatoris rebus. Scilicet curator primo et principaliter datur rebus, et secundario persone. Et nota quod quidam est tutor legitimus, quidam fiduciarius, quidam testamentarius, quidam onerarius. Tutor fiduciarius est qui pupilli emancipati cuius propter quod eum emancipavit tutor erat legitimus eo pro mortuo tutelam accipit cum mortis tempore erat in preiudicis parte. Verbi gratia, Ticio duos filios habuit, scilicet Seyum et Deulium. Seyus fuit minor in annis, Deulius fuit pupillus. Seyum habuit in parte et Deulium emancipavit, et ipse tutor eius erat et mortuus est eo pro mortuo. Seyus frater Deulij pupilli fiduciarius est, emancipatione enim perit ius agnationis ne frater sui frater legitimus tutor esse possit tanquam primus agnatus, scilicet fiduciarius bene. Et sic tutor fiduciarius est frater fratris sui emancipati, vel patuit. Scilicet si propter emancipet unum de filiis suis impuberem eius est legitimus tutor. Et mortuo patre filius alter maior fiduciarius tutor appellatur.

Tutor legitimus est qui lege precipiente pupilli nascitur tutelam, quales sunt primi agnati et cognati. Regulariter enim traditum est secundum leges, ut ad quem spectat emolumentum hereditatis alius cuius pupilli, ad eundem pertineat et onus tutelae eius, nisi forte sit mulier qui bene vocatur ad hereditatem mortuorum, non tamen ad tutelam substitutis, quod tutrix esse non potest.

Tutor onerarius est qui datur pupillo ut ipsum defendat a vexationibus aliorum, vel datur novitatis gratia ut alios tutores instruat, et venerabile de elec. in glo. super verbo advocatus, vel honorarius datur causa honoris non administrationis, et tales non habent onus, ut reges principes, comites, barones, quibus admittunt filiorum causa honoris. Ideo illorum tutela vacat onem non prestat. Instat de excu. tu. vel cura. §. Item tria onera.

Tutor testamentarius datur qui ex testamento datur tutor filio a pro pupillo, scilicet qui actu in testamento nominatur et assignatur.

Tutor suspectus secundum Azo. in sum. C. eo. tit. dicitur

iste qui moribus talis est, ut suspectus sit, non enim facultas et paupertas fraudulencia vel callida perversio in rebus pupillaribus suspectum tutorem commendat vel committit. Item in auctoritate prestantia per tutorem expedies est ut loquatur. Facit. l. i. §. de tute. et insti. qui tutor in testa. datur pos. in glo. j. Et facit hoc ad subtilis questionem secundum Bar. pone pupillo est delata hereditas extranei, qui scilicet et patietur ipso tutore habere tamen in domo cuiusdam defuncti a quo delata est sibi hereditas. Queritur an per hoc probetur aditio hereditatis, et ut patietur et scia tutoris auctoritatem inducere videatur, et an in auctoritate sit necesse quod tutor loquatur. Et apparet primo quod sic. Nam talis auctoritas habitandi in domo defuncti in eo qui potest se adire hereditatem induceret presumptio aditionis. Pro hoc facit. l. gerit. ff. de acq. here. Scilicet pupillo qui non potest adire sine auctoritate tutoris talis auctoritas absque tutoris auctoritate aditionem non inducit, vel patuit. ff. de iur. deli. Solu. Dy. dicit quod scia aut patietur tutoris auctoritatem non inducit. Et sic ex illo actu non probatur aditio. Nisi forte tutor quique mandasset pupillo ut aliquid faceret in illa domo. Nam talis expressio mandati auctoritatem inducit, vel etiam nisi pupillus diutius esset in domo, scilicet per spatium, et annorum, quod per hoc probatur aditio, quasi omnia fuissent solenniter acta auctoritate tutoris.

De Vacantia bona dicitur

vacantia bona dicitur non habere, vel qui fisco vel domino alicuius applicatur. Quod contingit multis modis. Quique si quis intestatus decedit, vel qui testari non potest, vel faciat propter quod heres suus ei succedere non potest, vel etiam ubi alius de consuetudine bona alicuius domino applicat, tunc dicuntur vacare bona.

Vacans possessio. Requiritur. Possessio. Vagabundus est qui non habet domicilium, sed hodie habet, cras alibi, l. i. §. pro. ff. de dam. infect. Scilicet quasi vagabundus est qui habet domicilium sed raro moratur in eo, et vagatur hinc inde. Et quod queritur isti habere in. c. si. de fo. co. pe. a glo. j. et ibi nota.

Valitudo dicitur infirmitas in vno significato, et quoniam frequenter, ut l. i. non potest per Inno. et Hostien. c. si. de testi. l. i. §. si pro valitudine, ff. si quis cau. et l. i. vel qui morbo excus.